

15.02.2016

Kaj/5

§ 140

V 2.3.2016, Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite asianmukaisten tilojen järjestämisestä ruoanjakeluun

HEL 2015-009980 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite (allekirjoittamaton)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja 29 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan seuraavaa:

Helsingin kaupungissa leipäjonot ovat tulleet tutuksi. Jonot saattavat kiertää korttelista toiseen ja ihmiset joutuvat värjötteleämään pitkäänkin säätilojemme armoilla. Tähän ongelmaan soisi löytyvän ratkaisun, joka yksi olisi sopivat sisätilat, jotka takaisivat suojan ihmisille, jotka joutuvat syystä tai toisesta hakemaan ruoka-apua. Kaupunginvaltuusto edellyttää että Helsingin kaupunginhallitus tutkisi mahdollisuutta järjestää ruoanjakeluun asianmukaisia tiloja kaupungissamme.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Aloitteesta on pyydetty sosiaali- ja terveyslautakunnan, ympäristölautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, kiinteistölautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnot. Kaupunkisuunnitteluvirasto on ilmoittanut ettei sillä ole lausuttavaa valtuustoaloitteen johdosta.

Kaupunginhallitus toteaa saatujen lausuntojen pohjalta seuraavaa:

Nykytilanne

Ruoka-apua antavien toimijoiden tilat ja asiakasmäärät vaihtelevat suuresti. Suurin osa tiloista, jossa ruoka-apua jaetaan, on pääasialliselta käyttötarkoitukseltaan muita kuin elintarvikehuoneistoja. Osa toimijoiden tiloista palvelee pääosin seurakuntien ja yhdistysten muuta toimintaa.

Helsingissä on tällä hetkellä kolme ruoka-apua jakavaa toimijaa, joiden asiakasmäärät ovat niin suuret, että jonoja muodostuu pitkälle jakopisteiden ulkopuolelle. Asiakasmäärät ovat 350 – 2700 välillä. Näissä kohteissa myös jaettavien elintarvikkeiden määrät ovat suuret. Ruoka-apuna saatujen elintarvikkeiden säilytystilat sekä jakolinjastot täyttävät käytössä olevat tilat lähes kokonaan. Tästä johtuen jakopisteisiin mahtuu vain pieni osa asiakkaista kerrallaan.

Muissa ruoka-apua antavissa jakelupisteissä asiakasmäärät vaihtelevat muutamista kymmenistä muutamiin satoihin. Näissä kohteissa ruoka-apuna annetaan joko elintarvikkeita tai tarjoillaan ruoka-annoksia. Näiden kohteiden tilat ovat vielä riittäneet, eikä asiakkaiden ole tarvinnut jonottaa tilojen ulkopuolella.

Elintarvikelainsäädäntö säätelee yleisesti elintarvikkeita ja elintarvikkeiden turvallisuutta. Lisäksi elintarvikelainsäädäntö säätelee tiloja, joissa elintarvikkeita valmistetaan, säilytetään, myydään tai jaetaan. Elintarvikehuoneistojen asiakastilojen kokoon tai riittävyys ei ole elintarvikelainsäädännössä vaatimuksia. Ainoastaan, yli kuuden asiakaspaikan elintarvikehuoneiston osalta, elintarvikelainsäädäntö edellyttää riittävät käymälätilat suhteessa asiakaspaikkoihin.

Helsingin alueella toiminnastaan ilmoittaneita ruoka-apua järjestäviä tahoja (esim. yhdistystä, seurakuntaa) on tällä hetkellä yhdeksän. Kaikki nämä kohteet ovat Helsingin ympäristökeskuksen elintarvikevalvonnan piirissä ja niiden toiminta ja tilat täyttävät elintarvikelainsäädäntöjen vaatimukset. Niiden asiakastilojen kokoon tai riittävyys ei ympäristökeskuksen toimivallan puitteissa ole kuitenkaan mahdollista puuttua.

Tilojen järjestämismahdollisuudet

Kiinteistöviraston tilakeskus vuokraa kaupungin eri hallintokuntien käyttöön niiden tarvitsemat palvelu- yms. tilat. Aloitteessa mainittu ruokajakelu ei kuulu minkään kaupungin hallintokunnan palvelutuotantoon, vaan se kuuluu lähinnä vapaaehtoisjärjestöille.

Mikäli tiloja ei tarvita kaupungin omaan käyttöön, voidaan tiloja vuokrata markkinavuokralla tiloja tarvitseville, pääsääntöisesti yrityksille ja yhteisöille. Tällä hetkellä on vapaana pääasiassa eri puolella kaupunkia sijaitsevien aravavuokrataloyhtiöiden kivijalkaliiketiloja. Kaikki vuokratavissa olevat vapaat tilat löytyvät tilakeskuksen nettisivuilta.

Tilakeskus ei voi tukea mitään toimintaan vuokrasubvention muodossa, vaan tila vuokrataan ulkopuoliselle taholle markkinavuokralla. Mikäli jokin kaupungin hallintokunta katsoo hyödylliseksi ryhtyä tarjoamaan tilaa aloitteessa esitettyyn toimintaan, tilakeskus pyrkii järjestämään tarvittavat tilat normaalikäytännön mukaan.

Sosiaali- ja terveysvirastolla ei ole hallinnassaan tai käytössään tiloja, joita olisi mahdollista vuokrata esitettyyn toimintaan. Sosiaali- ja terveysvirasto vuokraa tarvitsemansa palvelutilat kiinteistöviraston tilakeskukselta, joka vastaa kaupungissa tilojen vuokraamisesta. Aloitteessa mainittu ruokajakelu ei kuulu sosiaali- ja terveysviraston palveluihin.

Rakennusvirasto vastaa yleisistä katu- ja puistoalueista, eli alueista joissa leipäjonot ovat. Aloitteen vaatimat toimenpiteet eivät kuitenkaan liity rakennusviraston hallinnonalaan.

Lopuksi

Kaupunginhallitus pitää huolestuttavana ihmisten perustoimeentulon heikentymisestä, mistä yhtenä indikaattorina on elintarvikejakeluun turvautuvien ihmisten määrän kasvu. Elintarvikejakelulla ei voida ratkaista ongelmaa, mutta tällä hetkellä se käytännössä toimii kuitenkin perustoimeentulon osana monille.

Yleisten töiden lautakunta on lausunnossaan viitannut Vantaalla toimintansa aloittaneeseen Yhteinen pöytä -projektiin, joka hallinnoivat Vantaan kaupunki, Vantaan seurakunnat ja Diakonia ammattikorkeakoulu. Yhteinen pöytä -projekti huolehtii ruoka-apuun tarkoitetun ruuan varastoinnista ja kuljetuksesta, ruuan jakelusta huolehtivat yhteistyökumppaneina toimivat yhdistykset, seurakunnat, asukas- ja nuorisotilat. Projektia rahoittavat Vantaan kaupunki ja Vantaan seurakunnat, projektin investoinnit ovat Vantaan kaupungilta.

Helsingin kaupungilla ei tällä hetkellä ole mahdollisuuksia ottaa aktiivisempaa roolia elintarvikejakelussa, josta nyt vastaavat pääosin kolmannen sektorin toimijat. Kaupunki pystyy kuitenkin tarjoamaan omas-

15.02.2016

Kaj/5

ta tilakannastaan toimintaan soveltuvia tiloja vuokrattavaksi kyseiseen käyttöön.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite (allekirjoittamaton)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.01.2016 § 12

HEL 2015-009980 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveystilavirastolla ei ole hallinnassaan tai käytössään tiloja, joita olisi mahdollista vuokrata esitettyyn toimintaan. Aloitteessa mainittu ruokajakelu ei kuulu sosiaali- ja terveystilaviraston palveluihin.

Sosiaali- ja terveystilavirasto vuokraa tarvitsemansa palvelutilat kiinteistöviraston tilakeskukselta, joka vastaa kaupungissa tilojen vuokraamisesta."

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 20.10.2015 § 446

HEL 2015-009980 T 00 00 03

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.02.2016

Kaj/5

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta on huolestunut ihmisten perustoimeentulon heikentymisestä, mistä yhtenä indikaattorina on elintarvikejakeluun turvautuvien ihmisten määrän kasvu. Elintarvikejakelulla ei voida ratkaista ongelmaa, mutta tällä hetkellä se käytännössä toimii kuitenkin perustoimeentulon osana monille. Siksi myös kaupunki voisi ottaa aktiivisempaa roolia elintarvikejakelussa, josta tällä hetkellä vastaavat pääosin kolmannen sektorin toimijat.

Rakennusvirasto vastaa yleisistä katu- ja puistoalueista, eli alueista joissa leipäjonot ovat. Aloitteen vaatimat toimenpiteet eivät kuitenkaan liity rakennusviraston hallinnonalaan.

Helsingin kaupungin asiasta vastaavien hallintokuntien tulisi yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa hakea asiaan ratkaisua. Esimerkiksi Vantaalla toimintansa aloittanut Yhteinen pöytä -projekti voisi toimia esikuvana.

Käsittely

20.10.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Aura Kostainen: Muutetaan lausunnon kappale kaksi seuraavaan muotoon: "Yleisten töiden lautakunta on huolestunut ihmisten perustoimeentulon heikentymisestä, mistä yhtenä indikaattorina on elintarvikejakeluun turvautuvien ihmisten määrän kasvu. Elintarvikejakelulla ei voida ratkaista ongelmaa, mutta tällä hetkellä se käytännössä toimii kuitenkin perustoimeentulon osana monille. Siksi myös kaupunki voisi ottaa aktiivisempaa roolia elintarvikejakelussa, josta tällä hetkellä vastaavat pääosin kolmannen sektorin toimijat."

Vastaehdotus:

Terhi Koulumies: Ehdotan, että lautakunta hyväksyy aloitelauseunnon ilman kappaletta 5 "Yleisten töiden lautakunta puoltaa aloitteen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin." sillä aloitteen sisältämä ehdotus ei sisälly rakennusviraston toimialaan.

Yleisten töiden lautakunta päätti esittelijän ehdotuksesta poiketen muuttaa lausuntoehdotuksen kappaleen kaksi kuulumaan seuraavasti:

- "Yleisten töiden lautakunta on huolestunut ihmisten perustoimeentulon heikentymisestä, mistä yhtenä indikaattorina on elintarvikejakeluun turvautuvien ihmisten määrän kasvu. Elintarvikejakelulla ei voi-

15.02.2016

Kaj/5

da ratkaista ongelmaa, mutta tällä hetkellä se käytännössä toimii kuitenkin perustoimeentulon osana monille. Siksi myös kaupunki voisi ottaa aktiivisempaa roolia elintarvikejakelussa, josta tällä hetkellä vastaavat pääosin kolmannen sektorin toimijat."

Lisäksi yleisten töiden lautakunta päätti esittelijän ehdotuksesta poiketen poistaa lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen:

- "Yleisten töiden lautakunta puoltaa aloitteen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 20.10.2015 § 347

HEL 2015-009980 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Ruoka-apua antavien toimijoiden tilat ja asiakasmäärät vaihtelevat suuresti. Suurin osa tiloista, jossa ruoka-apua jaetaan, on pääasialliselta käyttötarkoitukseltaan muita kuin elintarvikehuoneistoja. Osan toimijoiden tiloista palvelee pääosin seurakuntien ja yhdistysten muuta toimintaa.

Helsingissä on tällä hetkellä kolme hyväntekeväisyysjärjestöä, joiden asiakasmäärät ovat niin suuret, että jonoja muodostuu pitkälle jakopisteiden ulkopuolelle. Asiakasmäärät ovat 350 – 2700 välillä. Näissä kohteissa myös jaettavien elintarvikkeiden määrät ovat suuret. Ruoka-apuna saatujen elintarvikkeiden säilytystilat sekä jakolinjastot täyttävät heidän käytössään olevat tilat lähes kokonaan. Tästä johtuen jakopisteisiin mahtuu vain pieni osa asiakkaista kerrallaan.

Muissa ruoka-apua antavissa hyväntekeväisyysjärjestöissä asiakasmäärät vaihtelevat muutamista kymmenistä muutamiin satoihin. Näissä kohteissa ruoka-apuna annetaan joko elintarvikkeita tai tarjoillaan ruoka-annoksia. Näiden kohteiden tilat ovat vielä riittäneet, eikä asiakkaiden ole tarvinnut jonottaa tilojen ulkopuolella.

15.02.2016

Kaj/5

Ympäristökeskuksen toimivallan puitteissa kunnan elintarvikevalvontaviranomaisena ei ole mahdollista puuttua ruoka-apujärjestöjen asiakastilojen kokoon tai riittävyyteen.

Elintarvikelainsäädäntö säätelee yleisesti elintarvikkeita ja elintarvikkeiden turvallisuutta. Lisäksi elintarvikelainsäädäntö säätelee tiloja, joissa elintarvikkeita valmistetaan, säilytetään, myydään tai jaetaan. Elintarvikehuoneistojen asiakastilojen kokoon tai riittävyyteen ei ole elintarvikelainsäädännössä vaatimuksia. Ainostaan, yli kuuden asiakaspaikan elintarvikehuoneiston osalta, elintarvikelainsäädäntö edellyttää riittävät käymälätilat suhteessa asiakaspaikkoihin.

Esittelijä

elintarviketurvallisuuspäällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Tiina Paavola, elintarviketarkastaja, puhelin: +358 9 310 31590
tiina.paavola(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 01.10.2015 § 420

HEL 2015-009980 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Tuomo Valokaisen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee mahdollisuutta järjestää ruokajakeluun asianmukaiset tilat, seuraavan lausunnon:

Kiinteistöviraston tilakeskus vuokraa kaupungin eri hallintokuntien käyttöön niiden tarvitsemat palvelu- yms. tilat. Aloitteessa mainittu ruokajakelu ei kuulu minkään kaupungin hallintokunnan palvelutuotantoon, vaan se kuuluu lähinnä vapaaehtoisjärjestöille.

Mikäli tiloja ei tarvita kaupungin omaan käyttöön, voidaan tiloja vuokrata markkinavuokralla tiloja tarvitseville, pääsääntöisesti yrityksille ja yhteisöille. Tällä hetkellä on vapaana pääasiassa eri puolella kaupunkia sijaitsevien aravavuokrataloyhtiöiden kivijalkaliiketiloja. Kaikki vuokratavissa olevat vapaat tilat löytyvät tilakeskuksen nettisivuilta.

Tilakeskus ei voi tukea mitään toimintaan vuokrasubvention muodossa, vaan tila vuokrataan ulkopuoliselle taholle markkinavuokralla. Mikäli jokin kaupungin hallintokunta katsoo hyödylliseksi ryhtyä tarjoamaan tilaa aloitteessa esitettyyn toimintaan, tilakeskus pyrkii järjestämään tarvittavat tilat normaalikäytännön mukaan.

Käsittely

15.02.2016

Kaj/5

01.10.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Arto Hiltunen: Muutan esitystäni seuraavasti:

Lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun lisätään uusi viimeinen virke.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Sisko von Behr, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 40366
sisko.von.behr(a)hel.fi